

UVODNE BESEDE

Tik pred počitnicami smo za vas pripravili še eno številko glasila. Poročamo o usklajevalnem sestanku predstavnikov združenj, o pogovoru z rektorjem Univerze v Ljubljani, o novih spletnih straneh projekta razvoja kakovosti v izobraževanju odraslih na Andragoškem centru. Zanimiv je članek o obiskanosti spletne strani društva. Opozarjamo na neustreznosti pri razpravi o novi Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju v RS.

Seznamamo vas s ključnimi vsebinskimi poudarki in dogajanjem na osmi svetovni skupščini ICAE - International council for adult education, napovedujemo konferenco Dejavno staranje in prostovoljstvo v luči vseživljenjskega učenja.

Veliko užтков ob prebiranju letošnje pete številke glasila.

Mag. Darja Zorko Mencin, odgovorna urednica (darja.zorko@gmail.com)

PREDLOŽENO BESEDILO ZOFVI ZA ADS NI SPREJEMLJIVO

Ministrstvo za šolstvo in šport (MŠŠ) je 15. junija 2011 dalo v javno razpravo (na portalu e-demokracija

http://euprava.gov.si/euprava/zakonodaja/Iskanje_euprava?naziv=&min=320&vrsta=&podrocje=&status=)

Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI). Določilo je rok za oddajo komentarjev, to je 15. julij 2011. Zato je Andragoško društvo Slovenije pozvalo svoje člane in posebej nekaj kompetentnih strokovnjakov s področja andragogike in izobraževanja odraslih, da se udeležijo strokovne razprave o predloženem osnutku. Razprava je bila v sredo, 29. junija. Ocenjujemo, da je bila zelo koristna in da je dala pomembne ugotovitve in sporočila predlagatelju.

Najpomembnejša ugotovitev je bila ta, da predloženi Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah (ZOFVI) za izobraževanje odraslih ni sprejemljiv. Ugotovitev je sledila intenzivni razpravi, ki je trajala 2 uri in pol, in je omogočala udeležencem, da so izražali svoja stališča, komentarje, pripombe in predloge. Kljub temu, da so se razpravljavci trudili, da poiščejo v besedilu pozitivne zakonske rešitve za izobraževanje odraslih, so si bili ob koncu razprave dokaj enotni v tem, da besedila ni mogoče izboljšati le s 'kozmetičnimi' popravki posameznih členov ali z manjšimi dopolnitvami. Na koncu so sprejeli naslednjiskelepe:

1. predloženi zakon ne ureja ustrezno področja izobraževanja odraslih in ga je treba predlagatelju vrniti z zahtevo, da dobi v njem izobraževanje odraslih ustreznejše zakonske rešitve in položaj;
2. zdajšnjega besedila ni smotno podrobneje obravnavati po členih; bolj smotno je predlagatelja opozoriti na to, kaj je v besedilu neustrezno z zornega kota izobraževanja odraslih in katere vsebine bi bilo potrebno v zakonu in zakonodaji za izobraževanje odraslih dodati in ustrezno obdelati;
3. udeleženci razprave v najkrajšem mogočem času (rok: 4. julij) oblikujejo pisne predloge za dopolnitve ali spremembe osnutka zakona in jih predložijo ADS-u, ta pa jih bo posredoval predlagatelju kot skupna stališča andragoške stroke.

Očitno je, da je treba besedilo temeljito spremeniti in dopolniti, če želi predlagatelj z njim zadostiti tudi potrebam in značilnostim izobraževanja odraslih. Ko bodo udeleženci strokovne razprave poslali svoje predloge, bo dovolj izčrpno in pregledno prikazano, za kaj gre. A že iz razprave je mogoče povzeti vsaj nekaj poglobljenih opozoril:

- predloženo **besedilo prednostno obravnava izobraževanje otrok in mladine**, izobraževanje odraslih izpeljuje iz tega in ga temu prilagaja; ob tem, ko zelo podrobno obravnava vsa vprašanja, ki zadevajo izobraževanje otrok in mladine, pomembnih vprašanj s področja izobraževanja odraslih sploh ne obravnava ali pa jih obravnava pomanjkljivo;
- tudi kar zadeva **formalno izobraževanje odraslih** ureja osnutek samo pogoje za osnovno šolo, a bi moral kot obveznost države urejati, denimo, tudi srednje poklicno in srednje tehnično ter splošno izobraževanje odraslih;
- **izobraževanje odraslih je obsežno, raznovrstno in specifično področje vzgoje in izobraževanja**, ki se lahko z vzgojo in izobraževanjem otrok in mladine primerja le v nekaterih skupnih značilnostih, v mnogih, če ne celo pri večini, pa ne; zato bi ga bilo treba v zakonu o organizaciji in financiranju obdelati celovito, in ne parcialno, kot je v predloženem osnutku; organizacija in financiranje izobraževanja odraslih nista identična z organizacijo in financiranjem izobraževanja otrok in mladine, kar je mogoče osvetliti z mnogimi primeri, navajamo dva: - ljudska univerza ima lahko tudi organizacijske enote, tako kot šola, upravlja jih sama in ne kakšna šola, to velja tudi za vodjo organizacijske enote; - pri vzgoji in izobraževanju otrok in mladine ne poznamo kontinuiranega pridobivanja in osvajanja novega znanja (spopolnjevanja) za stalno nadgrajevanje in širjenje strokovnega znanja (denimo zaposlenih ali tudi različnih drugih ciljnih skupin);
- **pristojnosti organizacijske enote za odrasle** v neki šoli so zelo majhne in so preveč podrejene matični šoli, ki je prednostno namenjena vzgoji in izobraževanju otrok in mladine;
- ko se navaja **osebe s posebnimi potrebami**, se tudi v zdajšnjih spremembah in dopolnitvah ZOFVI navaja le otroke in mladostnike, odraslih oseb s posebnimi potrebami besedilo ne obravnava; ti, prav tako kot otroci, potrebujejo posebno obravnavo, ki jo je treba v zakonu posebej poudariti, saj se razlikujejo od drugih udeležencev izobraževanja odraslih;
- predlagane **spremembe glede javne službe** so premalo domišljene, nekatere tudi v nasprotju z ustavo; niso upoštevane nove statusne oblike javnega zavoda za izobraževanje odraslih (omejena ali neomejena odgovornost); potrebno bi bilo opredeliti mogoče dopolnilne dejavnosti javnih zavodov za izobraževanje odraslih in možnosti njihove izpeljave, saj jih ustanove za izobraževanje odraslih izvajajo; opredelitev javne službe v predlaganih spremembah ni pregledna, zakon bi jih moral bolj podrobno določiti;
- z zornega kota nevladnih organizacij in društev je pomembno, da sta **formalna vzgoja in izobraževanje odprta za sodelovanje/povezovanje z nevladnimi organizacijami** in da so priznana skupna prizadevanja/moč za celovito vzgojno-izobraževalno delovanje.
- znanje je mogoče potrjevati tudi s posebnimi postopki vrednotenja in priznavanja znanja, ki ga posameznik pridobi z **neformalnim izobraževanjem in učenjem** (in ne le s spraševanjem v šoli); to je pomembno za mnoge možnosti izobraževanja in učenja zunaj šole.

Tega, kar v predloženem osnutku zakona manjka za področje izobraževanja odraslih, je toliko, da je umestno razmišljanje, da tega ne more ustrezno urediti tak splošen krovni zakon za vzgojo in izobraževanje, kakršen je ZOFVI, s svojo naravnostjo na formalno in šolsko izobraževanje (za otroke in mladino), temveč bi se morala zakonodaja za izobraževanje odraslih urediti v posebnem krovnem zakonu, kar že nekaj časa – tudi z izidi raziskovanja – zatrjujemo strokovnjaki za izobraževanje odraslih. Med tistimi, ki odločno zagovarjamo takšno stališče, sem tudi podpisani.

Res pa je, da se moramo izobraževalci odraslih in andragogi pri tem poenotiti in izoblikovati ter sprejeli skupno stališče.

Dr. Zoran Jelenc, predsednik Andragoškega društva Slovenije (zoran.jelenc@quest.arnes.si)

USKLAJEVALNI SESTANEK PREDSTAVNIKOV ZDRUŽENJ IN DRUŠTEV

Na pobudo Ide Srebotnik se je 4. maja 2011 sestala majhna skupina predstavnikov društev in združenj s področja izobraževanja odraslih. Na sestanku so poleg Ide Srebotnik iz Društva organizacij za izobraževanje odraslih v srednjih šolah (DOIO) sodelovale še gospa Jelka Ciuha iz Društva zasebnih izvajalcev za izobraževanje odraslih G.I.Z., mag. Maja Radinovič Hajdič iz Zveze ljudskih univerz Slovenije (ZLUS) ter mag. Alenka Golob iz Andragoškega društva Slovenije (ADS).

Tema sestanka je bila usklajevanje dejavnosti društev in združenj, zlasti posvetov in programov. Razpravo je v zapisniku povzela gospa Srebotnik:

Predviden rokovnik posvetov in izobraževalnih programov:

- 6. do 9. oktober 2011, organizator ZLUS v sodelovanju s CMEPIUS: **Mednarodna konferenca - odrasli s posebnimi potrebami** (6.-7. oktober), 8.-9. oktober - kontaktni seminar;
- 10. do 11. november 2011, organizator DOIO, sodelovanje ZLUS, G.I.Z. in ADS: Posvet (delovni naslov): **Vpliv izobraževalnih potreb v gospodarstvu na oblikovanje izobraževalnih programov in sodelovanje z organizacijami za izobraževanje;**
- posveta v organizaciji ZLUS in G.I.Z.: **Medgeneracijsko povezovanje in prostovoljstvo** naj bi se po dogovoru med obema asociacijama vsebinsko povezala in pripravila skupaj;
- ADS pripravlja izobraževalni program: **Izobraževanje odraslih s posebnimi potrebami**, ki je namenjen izobraževalcem odraslih. Predlog je, da se k sodelovanju pri vsebinski pripravi programa povabi še ostale asociacije.

Glede na to, da ACS prav tako organizira posvete, kolokvije in srečanja, ki so namenjeni izobraževanju odraslih, je zaželeno, da jih rokovno in vsebinsko uskladi z asociacijami, ker se velikokrat zgodi, da je organizacija in vsebina nepregledna, se ponavlja ali programi srečanj zajemajo celo iste teme in izvajalce.

Predstavniki asociacij smo se tudi dogovorili, da se pred predvidenim jesenskim razpisom MŠŠ, ki med drugim napoveduje tudi prijave izobraževalnih programov, namenjenih izobraževalcem odraslih, srečamo na usklajevalnem sestanku, kjer bi predstavili programe, ki jih namerava posamezna asociacija prijaviti na razpisu. S tem bi dosegli pregledno prijavo posameznih programov, ne podvajanja vsebin, primerno pokritost področja izobraževanja odraslih, zagotovili pa tudi prioriteto in kompetence, ki jih zastopa in ima posamezna asociacija. Vsaka asociacija naj do usklajevalnega sestanka predlaga programe, ki jih namerava prijaviti na razpis.

Mag. Alenka Golob

OPOZORILO IN PREDLOG ADS DR. JANEZU KREKU

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je predsedniku **Nacionalne strokovne skupine za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Sloveniji**, dr. Janezu Kreku, poslalo dopis, s katerim ga opozarja, da oblikovalci besedila Bele knjige ne upoštevajo ustrezno stališč in pripomb ADS. Na problem je opozorila Sekcija ADS za osebe s posebnimi potrebami, ki navaja, da v Posebni strokovni skupini za osebe s posebnimi potrebami niso prejeli pripomb ADS in jih tako ne morejo upoštevati pri nadaljnjem oblikovanju besedila, čeprav te pripombe opozarjajo tudi na neustrezno obravnavanje odraslih oseb s posebnimi potrebami v Beli knjigi.

Po mnenju ADS izvira problem iz neustreznega načina organiziranosti priprave Bele knjige, saj so bili predstavniki izobraževanja odraslih premalo zastopani tako v **nacionalni strokovni skupini** (NSS) kot tudi v **področnih strokovnih skupinah** (PSS) za pripravo tega dokumenta. Zaradi tega se v Beli knjigi obravnava izobraževanje odraslih le v posebnem poglavju, ločeno od drugih področij, čeravno je aktualno na vseh področjih in bi moralo biti prisotno tudi npr. v poglavjih o vzgoji in izobraževanju oseb s posebnimi potrebami, o izobraževanju in profesionalnem razvoju strokovnih delavcev, o zasebnih organizacijah za vzgojo in izobraževanje, a ne sme izostati niti v poglavjih o osnovni šoli, gimnaziji in drugih, kjer ga zdaj sploh ni. Premalo se ga upošteva tudi v poglavju o strokovnem in poklicnem izobraževanju. (Glej spletne strani ADS – Stališča in pripombe ADS v celoti).

Bela knjiga naj bi bila dokument o celotni vzgoji in izobraževanju. Če hoče to v resnici biti, bi morala temeljiti na konceptu in strategiji vseživljenjskosti učenja. Tega v Beli knjigi ne upoštevajo, saj dokument ne temelji na takšnem izhodišču. Njena poglavja se večidel nanašajo na vzgojo in izobraževanje otrok in mladine.

ADS opozarja predsednika NSS, da bi morala biti **vseživljenjskost učenja** temeljno izhodišče za avtorje besedil v vseh PSS, kar pomeni, da bi se morali v vseh ukvarjati tudi z izobraževanjem odraslih, in ne le z izobraževanjem otrok in mladine. Zdaj je izobraževanje odraslih v Beli knjigi obravnavano le ali večidel le v posebnem poglavju **'Predlog zasnove izobraževanja odraslih v Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju v RS'** in je s tem na nek način odpravljeno iz drugih poglavij, v katerih bi se lahko vsebinsko povezovalo z drugimi področji in razsežnostmi vzgoje in izobraževanja.

Zato ADS predlaga predsedniku Kreku, da v nadaljnjem postopku priprave Bele knjige to napako popravijo. To lahko naredijo tako, da zagotovijo sodelovanje predstavnika (strokovnjakov) za izobraževanje odraslih v vsaki PSS; strokovnjaki za izobraževanje odraslih bi morali imeti možnost, da pregledajo končna besedila in opozorijo na možnosti izobraževanja odraslih na vsakem od področij Bele knjige.

Ker smo v ADS prepričani, da so naša stališča utemeljena, pričakujemo, da jih bo predsednik lahko razumel in upošteval ter naredil vse, da jih uveljavi v nadaljnjem oblikovanju besedila.

dr. Zoran Jelenc

REKTOR UNIVERZE V LJUBLJANI NAKLONJEN IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

V maju letos smo bili predstavniki vodstva ADS na pogovoru z rektorjem Univerze v Ljubljani, **prof. dr. Stanetom Pejovnikom**. Namen obiska je bil, da mu predstavimo neugodno stanje v raziskovalni dejavnosti na področju izobraževanja odraslih in andragogike ter v visokošolskem izobraževanju odraslih v Sloveniji.

Rektor je pokazal izredno zanimanje za predlagano tematiko, to pa je privedlo do dogovora da:

- se sestanemo z ministrom za visoko šolstvo, ki se mu želi pridružiti tudi sam (pri ministru nas bo priporočil);
- prihodnje leto organiziramo strokovno konferenco o visokošolskem izobraževanju odraslih v Sloveniji;
- se pospešijo možnosti raziskovalnega dela na področju izobraževanja odraslih in andragogike (zanimivo je njegovo razmišljanje o obnovi delovanja Centra za razvoj univerze, saj je čutiti tudi pomanjkanje raziskav in spremljanja razvoja univerze).

Teze za razpravo, ki smo jih vnaprej poslali rektorju:

1. V dokumentih **'Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2011-2020'** (RISS) in **'Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva 2011-2020'** (NPVŠ) se vseskozi poudarja velika potreba po znanju, kot najširši okvir za njegovo pridobivanje se označuje vseživljenjsko učenje. Nujen pogoj za vseživljenjsko učenje je razvito izobraževanje odraslih.
2. V nasprotju s pomenom in vlogo, ki se v obeh navedenih dokumentih pripisuje izobraževanju in študiju odraslih (**'družba, ki temelji na znanju'; 'trikotnik znanja'; 'prenos znanja in tehnologij'; 'izobraževanje na delovnem mestu'; 'krepitev človeških virov'; 'enaka dostopnost študija vsem, mladim in odraslim'; 'fleksibilne izobraževalne poti'; 'študij na daljavo'; 'upoštevanje neformalnega in priložnostnega učenja'** itn.) imata izobraževanje odraslih in andragogika ta čas v naši vzgojno-izobraževalni politiki le obrobni položaj, kar se zrcali tudi v neustrezni sistemski urejenosti tega področja.
3. Tudi položaj in razvoj raziskovalne dejavnosti na področju andragogike in izobraževanja odraslih to potrjuje, saj bistveno zaostaja za tistim na drugih področjih vzgoje in izobraževanja, stanje pa se iz leta v leto še poslabšuje. Potem, ko je **Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja I.** 1995 opredelil Andragoški center Slovenije (ACS) za eno od svetovalnih služb MŠŠ, se je v tej ustanovi iz leta v leto zmanjševalo število ustrezno kvalificiranih raziskovalcev, ki bi bili konkurenčni za pridobitev temeljnih in aplikativnih raziskav, ACS zdaj opravlja le še razvojne projekte in aplikativne naloge, ki jih praviloma določata in financirata Ministrstvo za šolstvo in šport ter Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, največkrat s pomočjo sredstev iz kohezivnih skladov EU. Na področju andragogike tako v Sloveniji nimamo ustrezne avtonomne raziskovalne ustanove kot jo ima pedagogika (Pedagoški institut). Nastaja že tudi nepopravljiva škoda, saj Slovenija pravkar izpušča **mednarodno raziskavo OECD o udeležbi odraslih v izobraževanju (PIAAC)**, ki daje podatke o stanju na področju izobraževanja odraslih kot področja vseživljenjskega učenja.
4. Na področju izobraževanja odraslih in andragogike sicer ne manjka aktualnih raziskovalnih tem. Nekaj takih navajamo:
 - sodelovanje v mednarodni raziskavi OECD – udeležba odraslih v izobraževanju (PIAAC);
 - sodelovanje v mednarodni raziskavi OECD – udeležba odraslih v izobraževanju;

- značilnosti v Sloveniji (v različnih državah ima različne značilnosti in jo različno razumejo);
 - dostopnost študija vsem, mladim in odraslim: kako koristiti enake pravice za študij;
 - umestitev izobraževanja odraslih in andragogike v celotno shemo teorije in prakse vzgoje in izobraževanja;
 - fleksibilne izobraževalne poti na visokošolskih institucijah v Sloveniji;
 - upoštevanje neformalnega in priložnostnega učenja na visokošolskih institucijah;
 - umestitev študija na daljavo v slovenski visokošolski sistem;
 - možnosti prenosa znanja in tehnologij;
 - znanje in programi za potrebe dela in načrtovanje osebne poklicne poti;
 - pridobivanje kvalifikacij na horizontalni ravni;
 - znanje in programi za razvoj družbene kohezivnosti;
 - znanje in programi za aktivno državljanstvo;
 - ugotavljanje in izkazovanje potreb po znanju;
 - pomen ključnih kompetenc in standardi temeljnih znanj (opisniki);
 - modeli financiranja izobraževanja odraslih.
5. Raziskovalni dejavnosti na področju andragogike in izobraževanja odraslih bi bilo potrebno že v obdobju 2011-2020 zagotoviti ustrezne možnosti (institucionalno krepitev; razvoj raziskovalnih kadrov; mladi raziskovalci; povezovanje raziskovalnih zmogljivosti, itn.).

Dr. Zoran Jelenc

OSMA SVETOVNA SKUPŠČINA ICAE (INTERNATIONAL COUNCIL FOR ADULT EDUCATION)

Konferenca je potekala med 14. in 17. junijem 2011 v Malmöju na Švedskem. Prisotnih je bilo preko 670 udeležencev iz 79 držav. Iz Slovenije se je konference udeležil direktor Andragoškega centra Slovenije mag. Andrej Sotošek.

Konferenca je združila več dogodkov hkrati:

- 14. junija so potekale: Generalna skupščina EAEA, Nacionalna konferenca Švedskega Nacionalnega odbora za izobraževanje odraslih in Nordijski seminar NVL
- 15. in 16. junija je potekala VIII. svetovna konferenca ICAE 'World worth living in'
- 17. junija pa je potekala še generalna skupščina ICAE.

Program konference je vključeval štiri ključne teme:

- Izobraževanje odraslih kot pravica in stroka - sledenje mednarodnim dogovorom v dokumentih: MDGs, EFA cilji, in agende CONFINTEA,
- Vseživljenjsko učenje za trajnostni razvoj v svetu klimatskih sprememb,
- Ni pravic za ustrezno delo brez pravic do učenja,
- Nordijsko ljudsko izobraževanje in svetovne spremembe.

Konferenca si je postavila dva glavna cilja:

- Izvajanje skupnega prostora za močnejše uveljavljanje vseživljenjskega učenja za vse, zagovarjanje vrednot vseživljenjskega učenja in omogočanje državljanom grajenje sveta, v katerem je vredno živeti,

- Identificirati prioritete vseživljenjskega učenja in razvojnih predlogov za akcijo na globalni, regionalni in lokalni ravni.

Dne 14. junija je potekala skupščina EAEA (European Adult Education Association). Skupščine se je udeležilo 58 predstavnikov iz 27 držav, kar je pomenilo, da je bila sklepčna. Skupščino je vodila Johanni Larjanko predstavnica EAEA iz Finske. V prvem delu skupščine so polnopravne članice volile predsednika in člane upravnega odbora. Najprej so se vsi kandidati predstavili, nato so potekale volitve, na katerih so soglasno izvolili novo - staro predsednico **Sue Waddington** iz Velike Britanije. Izvoljeni so bili člani upravnega odbora: Aram Avagyan iz Armenije, Beate Gfrerer iz Avstrije, per Paludan Hansen iz Danske, Ivo Easmaa iz Estonije, Pirkko Ruuskanen-Parrukoski iz Finske, David Lopez iz Francije, Uwe Gartenschlaeger iz Nemčije, Niamh O Reily iz Irske, Katarina Popović iz Srbije in Britta Lejon iz Švedske.

V drugem delu skupščine so potekale predstavitve vsebinskega poročila o delu, ki ga je predstavil Uwe Gartenschlaeger in finančnega poročila, ki ga je predstavila sekretarka EAEA Gina Ebner. Poročila so bila soglasno potrjena.

V nadaljevanju so sledile predstavitve kandidatov za nove pridružene člane EAEA. Tako so se predstavili predstavniki devetih novih članic iz Avstrije, BiH, Češke, Nemčije, Makedonije, Rusije, Srbije, Slovenije in Ukrajine. Iz Slovenije je bil kandidat za pridruženo članstvo Andragoški center Slovenije. Prisotni so soglasno potrdili vse nove kandidate vključno z ACS. Hkrati so izključili tri članice, in sicer iz Cipra, Makedonije in Poljske.

Ključni plenarni strokovni prispevek je imel Richard G. Wilkinson, raziskovalec iz velike Britanije. Predstavil je rezultate raziskave z naslovom **'Zakaj družbe z večjo stopnjo enakosti vedno dosegajo boljše rezultate'**.

V predstavitvi je prikazal primerjalne rezultate različnih držav glede na gospodarsko in ekonomsko razvitost in stopnjo enakosti oziroma neenakosti (inkluzivnosti) posameznih držav. Skozi rezultate je pokazal, da stopnja razvitosti ne pomeni hkrati tudi višje stopnje zadovoljstva in varnosti prebivalstva. Le-ta je odvisna od višje stopnje enakosti, ki je zagotovljena v posamezni družbi. To je rezultat razvitosti socialne države. To je prikazal na različnih segmentih in področjih: stopnja varnosti, stopnja kriminala, zdravje, stopnja samomorilnosti, zadovoljstvo otrok, stopnja odvisnosti, stopnja najstniških nosečnosti, stopnja psihosocialnega tveganja, stopnja stresa in izgorelosti ter podobno. Pokazal je, da primerjani rezultati med posameznimi državami ne odstopajo od rezultatov med posameznimi državami znotraj ZDA. Tam, kjer je stopnja enakosti višja, tam so tudi rezultati boljši. V družbah z višjo stopnjo neenakosti problemi strmo naraščajo in so vedno bolj vidni, zlasti socialni problemi. Socialna mobilnost je višja v družbah z višjo stopnjo enakosti. Rezultati raziskave so objavljeni na spletni strani www.equalitytrust.org.uk.

Zadnji dan je bil v celoti namenjen generalni skupščini ICAE. Skupščini je predsedoval Paul Belanger, predsednik ICAE. Vsebinsko poročilo o delu v zadnjih treh letih je podala generalna sekretarka ICAE, Celita Eccher. Poročilo je pripravljeno in objavljeno v obliki tiskane publikacije in je dosegljivo v knjižnici ACS. Sledila je razprava o vsebinskih vprašanjih ter pobudah za izboljšanje spremljanja vsebinskega dela, ki je razdeljeno na štiri tematska področja dela:

1. Zastopanje na področju pravic do izobraževanja in vseživljenjskega učenja,
2. Omrežje in globalno mreženje,
3. Usposabljanje članov ICAE in drugih partnerjev,
4. Komunikacijski in informacijski sistem.

Alan Tuckett, finančnik ICAE, je predstavil finančno poročilo, prihodke in odhodke v zadnjih štirih letih. Po razpravi so članice sprejele obe poročili. Poročili sta bili pripravljena v obliki publikacije, ki je na voljo v knjižnici ACS. Predstavljen je bil tudi predlog novega statuta ICAE, ki je bil dan v trimesečno javno obravnavo.

V popoldanskem času je skupščina ICAE razpravljala še **o strategijah in načrtih ICAE v naslednjem obdobju 2011 – 2014**, temelječih na priporočilih generalne skupščine. Sledile so še volitve predsednika, finančnika in članov izvršilnega odbora članic ICAE.

Vsa gradiva, končna besedila in zaključki konference in skupščine so objavljeni na spletni strani ICAE www.aworldworthlivingin.se, www.icae.org.uy in v pisni obliki v knjižnici ACS.

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

NOVE SPLETNE STRANI RAZVOJ KAKOVOSTI IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

Veseli smo, da vam lahko sporočimo novico, da smo na Andragoškem centru Slovenije v okviru dejavnosti za razvijanje kakovosti odprli nove spletne strani **Razvoj kakovosti izobraževanja odraslih** (<http://kakovost.acs.si/>).

Na spletni strani najdete opis dejavnosti razvoja kakovosti, projekte in naloge o kakovosti, ki trenutno potekajo na ACS, pripravili smo tudi pregled, kako smo dejavnosti na področju kakovosti snovali in uresničevali od leta 2000 ter kako smo delovali na mednarodnem področju v sklopu mednarodnih projektov.

Nadgradili smo že obstoječo spletno stran projekta **Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI** (<http://kakovost.acs.si/poki/>), na novo pa pripravili še spletno stran

projekta **Svetovalci za kakovost izobraževanja odraslih** (<http://kakovost.acs.si/svetovalci/>) ter spletno stran **Spodbude za razvoj kakovosti** (<http://kakovost.acs.si/spodbude/>), kamor sodijo tudi **Priznanja za razvijanje kakovosti** in **Zeleni znak POKI**.

Že iz osnovne strani o kakovosti v izobraževanju odraslih (<http://kakovost.acs.si/>) lahko dostopate do slovarja pojmov s področja kakovosti (http://kakovost.acs.si/slovar_pojmov/), ki ga sproti dopolnjujemo, ter spletne knjižne police, kjer so zbrane različne publikacije, priročniki, dokumenti in prispevki s področja kakovosti. (http://kakovost.acs.si/razvoj_podrocja/publiciranje/).

Želimo si, da bi se sčasoma spletna stran o kakovosti v izobraževanju odraslih razvila v spletno skupnost strokovnjakov, ki se ukvarjajo s kakovostjo izobraževanja odraslih ter tistih, ki si želijo novega znanja s tega področja. Zato vas v prihodnje vabimo k aktivnem soustvarjanju njihove vsebine.

Prijazno vas torej vabimo k ogledu strani in se priporočamo za vaša mnenja, komentarje, predloge ali pobude za dopolnitve in izboljšave.

Jasmina Orešnik Cunja, v imenu ekipe s področja kakovosti na Andragoškem centru Slovenije (jasmina.oresnik.cunja@acs.si)

KONFERENCA: DEJAVNO STARANJE IN PROSTOVOLJSTVO V LUČI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Zveza ljudskih univerz Slovenije v sodelovanju z Andragoškim društvom Slovenije in ob podpori Ministrstva za šolstvo in šport pripravlja konferenco dne **13. in 14. septembra 2011**. Tema konference bo dejavno staranje in prostovoljstvo v luči vseživljenjskega učenja. Konferenca bo potekala v kongresnem centru Portus, LifeClass hoteli, Portorož.

Cilji konference so predstavitev stanja in usmeritev na področju dejavnega staranja in izobraževanja odraslih za prostovoljstvo ter vključevanja starejših odraslih v izobraževanje. Predstavili bomo pomen učenja in prostovoljstva v starajoči se družbi ter pomen medgeneracijskega sodelovanja. Nastopajoči na konferenci bodo predstavili tudi pomen in povezavo med izobraževanjem starejših, oblikovanjem socialnih omrežij in sodelovanjem v skupnosti.

Drugi dan konference bomo pripravili moderirane delavnice, v katerih bodo lahko udeleženci aktivno sodelovali pri iskanju možnosti za izboljšanje strokovnega dela pri izobraževanju starejših in za prostovoljstvo.

Kot vsako leto doslej bomo na koncu konference poskušali oblikovati zaključke in priporočila ter razvojne smernice o nadaljnjih dejavnostih na področju izobraževanja in učenja starejših odraslih ter prostovoljstva v izobraževanju.

Program konference še pripravljamo. Vse informacije o konferenci bodo prav tako objavljene na spletni strani Zveze ljudskih univerz Slovenije <http://www.zveza-lu.si/> in Andragoškega društva Slovenije <http://www.andragosko-drustvo.si/>.

Igor Kotnik, generalni tajnik ZLUS (igor.kotnik1@quest.arnes.si)

OBISKANOST NAŠE SPLETNE STRANI

Spletna stran www.andragosko-drustvo.si je imela od prenove in optimizacije spletne strani, ki smo jo izvedli v preteklem letu, v obdobju od januarja do začetka junija letos več kot **3700 obiskov strani** in več kot 1871 različnih obiskovalcev, kar je rekordna številka v primerjavi s preteklimi leti (kar 80% porast/več obiskov – če gledamo obdobje januar 2011 – junij 2011 in ga primerjamo z obdobjem 1. september 2010 - 31. december 2010, pred tem je bil delež obiskanosti zanemarljivo nizek). Natančni podatki kažejo, da je približno tretjina vseh obiskovalcev stran obiskalo večkrat. Zanimivo je, da so si obiskovalci v povprečju ogledali kar 6 strani.

Najbolj priljubljene in ogledane vsebine so naše e-glasilo društva ADEES ter aktualne novice in informacije. Med **največkrat iskanimi pojmi** so: strategija vseživljenjskega učenja, poročila, zapisniki sej, neformalno izobraževanje, izobraževanje odraslih, projekti in dogodki ter poimenski posamezniki - predstavniki različnih izobraževalnih institucij s področja izobraževanja odraslih. Tako se potrjujejo naša dolgoletna prizadevanja in dejstvo, da se zavedamo pomembnosti sodobne informacijsko komunikacijske tehnologije, ki društvu prinaša nove možnosti za učinkovitejše komuniciranje z javnostjo kot tudi celovito predstavitev področja izobraževanja odraslih v spletnem okolju, s tem večjo prepoznavnost andragoškega področja in dejavnosti našega društva.

Zavedamo se, da je sodoben izgled in preglednost spletne strani za uporabnika bistvenega pomena, ne glede na to, ali išče točno določene informacije ali zgolj pregleduje objavljene vsebine, zato smo bili s prenovo spletne strani usmerjeni k izboljšanju izgleda kot tudi preglednosti strani in samih vsebin. Pri tem smo bili pozorni tudi na dejstvo, da lahko bralci strani iskane podatke enostavno in hitro poiščejo.

Med novosti, ki smo jih uvedli na strani, so tudi možnost **sodelovanja na forumu društva**, kjer si lahko obiskovalci strani, člani društva in zainteresirana javnost izmenjujemo mnenja, širimo obzorja delovanja, krepimo informiranje, povečujemo sodelovanje med člani in se povezujemo s sorodnimi dejavnostmi in organizacijami. Forum je na voljo in vpogled vsem obiskovalcem spletne strani, s preprosto in hitro registracijo vam je na voljo aktivno sodelovanje v forumu, možnost objavljanja novic, informacij ali prispevkov, slik, prilog itd.. Na njem lahko spremljate tudi aktualne dejavnosti naših komisij in sekcij. Vabljeni k sodelovanju na forumu.

Novost je tudi možnost preproste prijave na mailing listo, če bi želeli prejemati naše e-informativno glasilo ADEES ali druge aktualne informacije in obvestila o dejavnosti društva na svoj e-poštni naslov.

Prav tako pa imajo vsi člani ali nečlani društva kot tudi naključni obiskovalci strani možnost **registracije na vhodni strani društva**. Z registracijo je mogoče pridobiti dostop do posameznih vsebin na spletni strani, ki so na voljo registriranim članom društva, omogočeno je objavljanje in pogovor s preostalimi člani društva v realnem času.

Mihaela Koštomaj (misa.baloh@gmail.com)

NOVICE IZ UNIVERZE ZA TRETJO ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Dogovor z županom Clevelanda

Univerza za tretje življenjsko obdobje poroča, da so se Ana Krajnc, Tamara Jare in Dušana Findeisen srečale z županom mesta Cleveland in njegovimi svetovalci. Pogovor je stekel o konkretnih oblikah sodelovanja med UTŽO Ljubljana in prebivalci mesta Cleveland. V časopisih, ki jih prebirajo tako slovenski kot drugi domačini, bo izšel članek o UTŽO, oblikovali bodo program sodelovanja, ki se bo spočetka predvidoma odvijal po internetu in kasneje v živo z medsebojnimi študijskimi obiski. V Clevelandu imajo na Cleveland State University Program 60+, ki se mu lahko priključi UTŽO.

Nov projekt UTŽO: Vrtni prostovoljci in odnos do narave kot del kulture

Ob začetni finančni pomoči MOL je Univerza za tretje življenjsko obdobje pripravila nov projekt **'Vrtni prostovoljci'**. Pod vplivom projekta EMIL in Sklada Calouste Golbenikan so preučili številne primere dobre prakse po svetu in tako oblikovali prvo podobo prostovoljske vloge - vrtnega prostovoljca ali vrtno prostovoljke, tj. vodnika ali vodnice po vrtu, vodje izobraževalnih skupin, obdelovalca ali obdelovalke vrta, raziskovalca ali raziskovalke, upravljavca recepcije in posrednika informacij o zgodovini in delovanju Botaničnega vrta Ljubljana itd. Pomagali bodo vzdrževati biološko raznolikost. Povezovali bodo Botanični vrt z UTŽO in drugimi civilnimi organizacijami. Postali bodo ambasadorji Botaničnega vrta Ljubljana in UTŽO Ljubljana.

Evropska konferenca o izobraževanju odraslih v zaporih

Med 27. in 30. oktobrom 2011 bo pod okriljem EPEA (European Prison Education Association) v Manchestru potekala evropska konferenca o izobraževanju odraslih v zaporih z naslovom 'Free to Learn'. Več informacij o konferenci in prijavnici najdete na spletni strani EPEA Conference 'Learn to be free'.

Vir: CMEPIUS, /23. 6. 2011/

ADEES, E-glasilo Andragoškega društva Slovenije

Uredniški odbor: dr. Zoran Jelenc, Borka Kucler, mag. Darja Zorko Mencin (odgovorna urednica)

darja.zorko@gmail.com, mag. Marija Velikonja (urednica) marija.velikonja@t-2.net

Oblikovanje naslovnice: Irena Hlede